

Una de cada quatre persones cuidadores no professionals, desgastades física i emocionalment arran de la pandèmia

Dv, 16/07/2021 per Catalunya Religió

([Fundació Pere Tarrés](#)) Esgotament, estrés emocional, manca de temps per a un/una mateix, problemes de conciliació personal i laboral... Aquestes són algunes de les sensacions que arran de la pandèmia manifesten haver sentit les persones cuidadores no professionals, és a dir, aquelles persones encarregades de tenir cura al domicili d'un familiar en situació de dependència que no estan vinculades a un servei d'atenció professionalitzat. Ho analitza l'informe "Avaluació de la Qualitat de Vida de les Persones Cuidadores. Impacte de serveis i prestacions en el context Covid-19", que s'ha presentat aquest dimecres en el marc d'una jornada organitzada per la Fundació Pere Tarrés i que conclou que la qualitat de vida de les persones cuidadores ha empitjorat en els últims mesos com a conseqüència del Covid-19.

L'estudi, que s'ha elaborat gràcies al finançament estatal a càrrec del 0,7% de l'IRPF, segueix tres objectius: avaluar la qualitat de vida de les persones cuidadores no professionals així com l'afectació que hi ha tingut la pandèmia, i identificar l'estat dels serveis o prestacions que inclou actualment el sistema de serveis socials espanyol i com poden influir en l'equació.

Pel que fa al primer objectiu d'anàlisi, l'informe analitza, en base a les respostes de 349 persones a un qüestionari, 7 variables que determinen la qualitat de vida (físiques, emocionals, familiars, relacionals, materials, de desenvolupament personal i de suport formal) i extreu conclusions preocupants, com que 2 de cada 3 persones cuidadores dedica menys de 30 minuts a la seva higiene personal o que un 73,3% dels enquestats asseguren sentir-se estressats almenys un cop per setmana. Un 35,8% també indica que considera que no rep prou mostres d'afecte i estima per part de la seva família. En l'aspecte econòmic o material també és molt significatiu que la situació econòmica de moltes d'aquestes persones és precària,

fins al punt que un 29,9% no disposa d'adaptacions de cap tipus al seu domicili tot i tenir cura d'una persona dependent.

El Covid impacta sobre les persones cuidadores

Pel que fa a la influència de la Covid-19 en la feina que realitzen les persones cuidadores no professionals, l'afectació ha estat important. Fins a un 83,3% de la mostra enquestada ha manifestat que la pandèmia ha tingut algun efecte negatiu en la seva qualitat de vida, mentre que una de cada quatre persones ha remarcat de forma explícita que la situació li ha provocat un important desgast físic i emocional, tant a causa de la por per un mateix com pel fet de ser també directament responsable de la seguretat sanitària de la persona dependent. Precisament per la por al contagi, un 7,8% de les persones cuidadores no professionals han explicat que han extremat les mesures d'higiene i de prevenció. Per això, un 4,1% també ha manifestat haver patit un major estrés emocional per la impossibilitat o dificultat d'assumir el rol de persona cuidadora en el cas d'haver resultat contagiada. Aquesta circumstància també ha augmentat la percepció de soledat per part de la persona cuidadora.

A més, un 8% també ha indicat que la situació generada pel Covid-19 ha generat la impossibilitat d'accedir a serveis de suport com els centres de dia o l'assistència domiciliària, i això, lògicament, ha repercutit també de forma negativa tant en les persones dependents com en els seus cuidadors i cuidadores.

Per acabar-ho d'adobar, el confinament i la reducció del suport informal i formal durant els primers mesos de la pandèmia han implicat per a les persones enquestades un augment de les hores de cura, tal com han indicat el 14,7% dels enquestats. Això ha augmentat l'estrés i també les tensions familiars. De fet, un 5,6% ha expressat que han hagut de viure situacions complexes i de gran desgast emocional en no poder conciliar la situació laboral amb la familiar. De retruc, això ha acabat perjudicant la vida personal de la persona cuidadora, que ha vist com davant d'aquesta disjuntiva ha optat per reduir el temps d'oci, l'autonomia i la llibertat personal.

Prestacions insuficients i tràmits lents i complexos

Pel que fa al tercer objectiu, l'anàlisi dels recursos i prestacions socials destinats a atendre les persones dependents, l'informe recull les valoracions de les persones enquestades sobre aquests serveis, i conclou que en alguns casos no aconsegueixen millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, sinó que fins i tot l'empitjoren. Les persones enquestades destaquen com a aspectes negatius la quantitat insuficient de les prestacions econòmiques previstes per l'ajut a la dependència, que en el cas de les persones cuidadores no serveix per alleugerir-les de la càrrega de les funcions de cura; la lentitud i complexitat del procés per sol·licitar la cartera de serveis disponibles; o el desfassament entre el període de temps que passa des que s'aprova el grau de dependència fins que es concreta l'accés a la prestació.

Un cop concedida la prestació, el grau de satisfacció dels usuaris i usuàries no millora gaire, segons l'enquesta. Les persones cuidadores no professionals entrevistades enumeren mancances com la manca de dotació de personal assignat a les tasques de cura per a persones dependents, la rotació de treballadors i treballadores, la poca flexibilitat en horaris i en funcions per part de les empreses

concessionàries o la manca de formació d'alguns d'aquests treballadors i treballadores, que genera la necessitat d'una supervisió constant de les tasques per a les quals han estat contractats. Tot això, enlloc d'alleugerir-la, agreuja la sobrecàrrega de la persona cuidadora no professional.

Retrat robot: dona d'entre 46-65 anys amb estudis

De l'informe s'extreu també un retrat robot de la persona cuidadora a l'Estat espanyol que té molt a veure amb la concepció de la feina de les cures com una tasca femininitzada i poc reconeguda socialment. La persona cuidadora és de manera molt majoritària dona (el 85,3% de les persones que han participat en l'estudi ho són), té entre 46 i 65 anys (el 63,6%), viu amb la seva parella o exparella (el 58,4%) o també amb el seu fills/filla o fills (el 51,8%). A més, quatre de cada deu persones de la mostra té estudis universitaris i gairebé la meitat estan treballant actualment. El 70,4% es consideren les principals responsables de les tasques de cura, i hi dediquen de mitjana 12,4 hores diàries.